

SLOVENE.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejeman veljá: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejeman veljá: Za celo leto 13 gl., za pol leta 6 gl. 50 kr., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. V Ljubljani na dom pošiljan veljá 1 gl. 20 kr. več na leto. — Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema upravništvo (administracija) in ekspedicijska, Semeniške ulice št. 2.

Naznanila (inserati) se sprejemajo in veljá tristoletna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat: 12 kr., če se tiska dvakrat: 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, ne frankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniški ulici h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izven nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 231.

V Ljubljani, v soboto 10. oktobra 1885.

Letnik XIII.

Državni zbor.

Z Dunaja, 9. oktobra.

O zadnji seji imam popraviti, da dr. Herbst ni govoril, ampak da je g. predsednik ravno pred njegovim predlogom sejo sklenil in Herbstov nasvet preložil na današnjo sejo. Dr. Roser je vtmeľjeval svoj predlog o polajševanju pri pobiranju davkov silno udrihal po poljedelskem ministru, rekši, da je pribeljalice za obožane grajščake. G. predsednik ga je zaradi tega izraza, ki je letel na g. ministra samega, poklical k redu in ga pokaral.

Interpelacija dr. Viteziča.

V današnji seji je dr. Vitezič izročil interpelacijo, v kateri pripoveduje, da so bili v Pazinu neki zaradi žaljenja časti zatoženi Hrvatje izpraševani od sodnika, ki hrvatskega jezika ni umel in kteremu je uradni sluga služil za tolmača. Tudi žandarmi, ki so jih čuvali, so grdo ravnali z njimi; zato vpraša g. Vitezič ministra prava in ministra za deželno brambo: jima je li vse to znano, in kaj mislita vkriniti, da se kaj takega več ne bode zgodilo?

G. Raič je sostavil tudi interpelacijo do naščnega ministra, zakaj ne izvrši resolucij gledč Mariborskega učiteljsčca?

Sinoči je prišla reč v klubu desnega središčca na vrsto; ker se pa slovenski poslanci o njej med seboj še niso razgovarjali, odložil se je konečni sklep za toliko časa, da se oni med seboj dogovorč o vnanji obliki omenjene interpelacije.

Druge obravnave

današnje seje bile so brez posebne zanimivosti. Postavni načrt o prenehanju porotnih sodnij v okraju Dunajskem in Korneuburškem pa Dunajsko-Novomeškem izročil se je kazenskemu, postave o odpuščenju koleka in pristojbin pri skladanju zemljišč, o znižanju pristojbin pri zamenjavi vknjiženih dolgov in železničnih obligacij pa davkarskemu odseku. Omenjene postave je vlada predložila zbornici, pa so bile prav enake stavljene tudi od poslancev Keila

in Hevere, ki sta jih danes vtmeľjevala. Poslanec Richter stavil je razun tega še predlog, naj se predrugači ravnanje pri eksekutivnih prodajah, ki ga je zbornica v pretres izročila justičnemu odseku. Predlog Herbstov o vravnanju vžitninskega davka bil je tudi danes odstavljen z dnevnega reda, ravno tako volitev v kontrolno komisijo državnih dolgov. Pač pa so se vršile volitve v budgetni, železnični, davkarski in obrtnijski odsek. Izmed slovenskih poslancev je za davkarski odsek izvoljen dr. Poklukar, za budgetni odsek dr. Tonkli, za obrtnijski odsek g. Klun. V železnični odsek je izmed južnih Slovanov izvoljen dr. Bulat iz Dalmacije, dogovorjeno pa je, da takoj eden kranjskih poslancev dobi mesto v železničnem odseku, kadar pridejo na vrsto naše železnice.

Prihodnja seja bo v sredo, 14. t. m.

O sedanjem gledališču beseda.

Pred nekaj časom prinesel je Dunajski „Vaterland“ med svojimi novicami: „Das moderne Theater in Rom“ (Novošegno gledališče v Rimu), malo besed, pa že te govore glasno dovelj. Ondi v staroslavnem Rimu, v stolici krščanskega sveta so se vselili na gledališke odre igrokazi najnižje vrste: „Nuna Krakovska“, „Musketirji v samostanu“. Igrokaze s temi in enakimi naslovi so predstavljali po različnih gledališčih, gotovo ne v prospeh verskega prepričanja in npravnosti. Ali nečuvano! Celó sv. Pavla, največjega dobrotnika Rimskega mesta in celega krščanstva, je privedla satanska hudobija na gledališke deske, da se nauči ljudstvo zasramovati prvake svete vere, zaničevati najdražje bisere sv. cerkve. Liberalno časništvo seveda ljudstvu hvali in priporočča take igre. In ljudstvo uboga ter hodi obiskat take predstave. Mar li bi bilo potem čudno, če bi se navzelo srda do katoliške vere? Če bi zgubilo vse spoštovanje in veselje do krepstnega in npravnega življenja? Žalibog, gledališče jo je zavezilo na kaj nevarno, da, popolno napačno pot. Ali ne samo v Rimu, zgodilo

se je to po vseh večih in manjših mestih, tudi Ljubljane ne izzzvamem. Spregovorimo toraj nekaj besed o novodobnem gledališču.

Gledališče bi moralo biti po svojem namenu šola, kjer bi se ljudstvo učilo ljubiti pravo in vzvišeno, ter zaničevati zmote in pregrehe. Ali glej narobe svet! Ondi se uči ljubiti greh, sramotiti pa resnico. Kaže se, da je sedanje gledališče doseglo skoraj ono stopnjo, na kateri je stalo gledališče v prejšnjem stoletju na Francoskem pred časom revolucije in tudi v dobi prevrata. Od kod revolucija 18. stoletja? Velik del odgovornosti in zadolženja ima gledališče. Kje bi sicer navadno ljudstvo se nasrkalo tistega divjega srda do vere in prestola? Ali ne ravno v gledališčih? Izobraženi so prinesli prevraten duh iz kolegij (višjih šol), ljudstvo pa iz gledališč. Republikansk svedok pravi: „Kdor je mogel opazovati pol stoletja napredujoče javno mnenje, ta je videl, kako velik vpliv da so imele nanj žaloigre Voltairove . . .“ Drlo je ljudstvo v gledališča; ondij je videlo vsak dan na najgrši način zasramovati altar in prestol. Kar je poprej spoštovalo, to je začelo zaničevati in sovražiti. Vsak večer je bilo Pariškemu prebivalstvu odprtih 25 gledališč. V njih so nastopali papeži, nune in mnih; sežigali so kraljeve insignije, ljudstvo pa je divje ploskalo. Odršenika celó se niso ustrašili predstavljajoč sramotiti; papeža so kazali v peklú gorečega, najdražje stvari krščanstva so izročali srdú in prekletstvu. Posvetni oblasti se tudi ni bolje godilo. Zaničevali in sramotili so kraljestvo na najgrji način. Vrhunec tega sramotenja so dosegli v igrokazu: „Poslednja sodba kraljev“ . . . „Kako se vladarji psujejo drug drugega . . . in naposled cesarica ruska z žezlom razbije glavo papežovo . . .“ Ljudstvu je vrelo po glavah, ko je to videlo; razbijalo je in se divje veselilo. Gorjé duhovniku ali plemiču, ki bi slučajno srečal razburjeno ljudstvo, idočč iz gledaliških prostorov. In kaka je mogla biti v onih gledališčih še le npravnost? Najraje molčim. Zadostč naj le besede: Najbolj nesramne in umazane stvari so smele na gledališčne deske; čednost se je smešila in zasramovala, hudobija pa košatila in priporoččevala.

LISTEK.

O vražah.

Gospod vrednik!

On dan sem Vam svetoval, kaj morate storiti, da se bo Vaš list čitateljem priljubil. Danes Vam hočem v tem oziru zopet nekaj nasvetovati. Liberalni časniki prinašajo prav pogostem notice, listke in dopise z napisom: o vražah, prazni veri, babjeverstvu, in čitatelji slastno in hlastno požirajo take mikavne stvari. Pišite toraj še Vi večkrat o vražah zaslepljenega ljudstva in ne bo Vam žal. Morebiti si Vi mislite, saj ljudstvo ni tako zaslepljeno, saj ni toliko vraž na svetu, saj je tako opisovanje večidel izrodek bujne orijentalne domišljije židovskoliberalnih časnikarjev. Jaz pa pravim, vraž je več, kakor si Vi mislite. Da, še več, vraž je več, kakor si mislijo liberalci. V dokaz Vam hočem navesti naslednje raznovrstne vraže.

Židovske vraže. Vlani smo v časnikih čitali (gotovo ste tudi Vi čitali, ker Vi čitate še več, kakor mi navadni ljudje), da sta se dva žida prav-

dala. Žid A. je dal židu B. neko svoto, menda 50 gld., in žid B. se je zato zavezal, da prevzame na svoje rame vse grehe, ktere bo žid A. v svojem prihodnjem življenju naredil. Žid A. je bil s tem zavarovan in ker so židje zeló praktični, je zavarovanje tudi precej porabil: ukradel je židu B. onih 50 gld. Žid B. je tožil, pa ni nič opravil, ker je sodnija spoznala, da se to, kar je A. naredil, ne more imenovati tatvina. Žid B. je denar prejemsči, najbrže mislil za ta denar bom lahko njegove in moje grehe prodal tretjemu in rešen bom vseh večnih kazni prav zastonj. To bi bil dober „kšeft“, ko bi A. ne bil še bolj premeten.

Kjer so vraže, tam so večidel tudi zagovorniki in ker židje o vražah kristjane prekosč, zato so tudi židovski zagovorniki spretnejši kakor krščanski. Da me ne bote napačno umeli, Vam moram povedati, da ima beseda „zagovornik“ dvojni pomen, ker se rabi za tiste, ki zagovarjajo pred sodnijo in za tiste, ki zagovarjajo zunaj sodnije. Tü bom govoril le o drugih, ki umejo čarati; se vé, véasih se pa tudi prvi poslužujejo tako čarobnih sredstev, da se morajo porotniki prepričati o nedolžnosti največih hudodelcev.

Liberalne vraže. Židovski zagovorniki (in po njih vzgledu tudi nekteri krščanski) pošiljajo med svet papir, na katerem so razne čire-čare; ta papir se imenuje pri nas liberalni, na Nemškem socijalistični, na Francoskem komunistični, na Ruskem nihilistični časnik. Na njem je zapisano, kdor kupuje in bere ta papir, se šteje med omikane in nikdar se mu ni treba bati, da bi zabredel v mračnjaško slepoto. Kdo bi ne želel biti omikan, ako je omika tako dober kup! Čitateljem ni nič več treba misliti, za nje misli zagovornik in to je prav pametno. Kajti ako reče zagovornik, da je belo črno, je bolj verjeti kot si glavo ubijati in prašat hoditi.

Liberalen filister ne tají Boga, ne neumrljivosti človeške duše, ker tega tudi njegov liberalni časnik ne tají. Navaden človek bi si mislil, da tak, kdor ne tají Boga, niti dušne neumrljivosti, mora Boga častiti in skrbeti za zveličanje svoje duše. Tako bi mislil mračnjak, liberalno razsvitljeni pa misli drugače ali prav za prav nič ne misli, ker vse mišljenje prepušča zagovorniku. Ker se v liberalnem časniku vsaka vera imenuje prazna vera in ker se tisti, ki za dušo skrbč, prištevajo k za-

In nasledek tega? Iz visočine kršćanstva je palo francosko ljudstvo v prepad, padlo je v paganstvo, še nižje kakor nekdanji paganski Rim. Živinska strast, grozovitost, krvoželjnost . . . to so bili nasledki.

Pa vprašaj znabiti, kaj ima francosko gledališče prejšnjega stoletja opraviti z današnjim? Da, ima opraviti, in sicer prav mnogo ima opraviti: Kakoršni vzroki, taki nasledki. Če je imelo francosko gledališče tako strašne nasledke, ali misliš, da mora imeti sedanje gledališčne dobre, boljše? Ne, preveč zvesto je začelo hoditi po stopinjah za francoskem prejšnjega stoletja; dospelo bo tudi tje, kamor ono.

Če si imel le kedaj priliko obiskovati nekaj časa sedanja gledališča, vprašam, kako sodbo si si napravil o njem? Dobro? Nemogoče! Sedanje gledališčne deske so tako spolske ter imajo v svojem imeniku večino frivolnih, vsak naveni čut zatirajočih iger, kakor nekdanje francosko gledališče. Kažejo se ti v njih slike naveno-pokvarjenega življenja, in največkrat take, kakošne se godé pri najnižjih vrstah ljudi. Nekdaj so kaznovali s smrtjo moža, ki je prelomil zakonsko zvestobo. In sedaj? Kje si stroga postava? Poglejte sedanje komedije, ali se ne smejejo tu na škodo vsake čednosti? Mogoče, da se kar naravnost prešestvo ne priporoča, vendar se kaže v tako krasnih barvah in v takem blesku, da naven čut mora postati top. Samomor, dvoboj, mesena ljubezen, to so nauki, ki jih priporoča sedanje gledališče dan na dan. Podobe v gledališčih so nenravne, isto tako olepšave, kaj še le obleka igralk itd. V kupletih žali se verski moralen čut, ter se norčuje z najsvetejših resnic, kar se je že večkrat zgodilo. Kratko: sedanje gledališče in kar je z njim v zvezi, je nekaka kužna bolezen za ljudstvo. V njem se gojé nazori in se priporočajo stvari, ki znajo s časoma ljudstvo pripraviti ob vsak vrski in naven čut.

(Konec prih.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 10. oktobra.

Notranje dežele.

Kolika je moč nemške olike in *nemške kulture*, pokazala nam je žalostna novica, ki pravi, da se je v Duhovem na Českem razstrelila česka „Beseda“. Komaj smo si upali na Nemce misliti, če ravno sami dokazujejo svoj fanatizem, a kar piše o tem „Politik“ in drugi časniki, ne moramo drugače misliti. Tako daleč, hvala Bogu, se Slovan vendar ni še spozabil, da bi iz političnega sovraštva svojega sorojaka z dinamitom zatreti hotel. Dinamit je jako priljubljeno sredstvo anarhistom, fenijcem in nihilistom, sploh ljudem, ki se ne brigajo za nikake postave. Da se ga bodo pa tudi Nemci posluževati jeli za vničevanje slovanskega rodú, to je pa nezaslišano in bi vendar ne bili verjeli, če bi nam bil kdo poprej o tem pravil. Čegava „Handschrift“ pa je le to, bodo Slovani popolnoma opravičeni lahko vprašali, če so nemški časniki še nedavno kamenje, s katerim so bili baje v Kraljevem dvoru Čehi Nemce napadli, imenovali „Königinhofer Handschrift“!? Ta

najnovejši čin boče pač neovrgljivo dokazal, kdo da hujska. Do sedaj se je hujskanje vedno le Čehom in Slovanom sploh očitalo. Morda boče ta grozni čin, proti kateremu je požiganje igraca, kajti ondi si človek vsaj navadno življenje reši, če že drugega ne, vendar-le vsem oči odprl, kateri le videti hočejo in imajo še zmožnost za vid in presodek. Prežalostni časi taki! Za vlado je pač to nujni klic, da pokaže laškim in nemškim dinamitskim „irredentarijem“ dopuščene meje: „Do tu in ne dalje!“

Interpelacija, ki so jo liberalno-nemški poslanci stavili v državnem zboru, zakaj da se namreč *Nemci po Čehah* tako grozno zatirajo, dobila je poleg dinamita v Duhovem tudi še drugo, skoraj da nič manj veljavno osvltljivo, v kateri se kakor ob električni luči v resnici pokaže, kdo da je zatiran, kdo pa zatira. Na roženkransko nedeljo imeli so v Kukusu, pet četrtink ure od Kraljevega dvora oddaljenem selu „posvici“ (cerkveno žegnanje), o kateri priložnosti so tudi po več gostilnah godce imeli. Iz Kraljevega dvora so ljudje kar trumoma tjakaj drli. Proti večeru jeli so učitelji iz okolice Kraljevdvorske zbirati okoli sebe vsake vrste sumljive ljudi, s katerimi so se pogovorili, da morajo vse Čehi, ki so iz Kraljevega dvora tjakaj prišli, prav do dobrega našeskat, jednega pa še celó „mrzlega narediti“. Le-ta, ki je bil v to odločen, da mora na mestu pobit biti, je bil nek rokodelski pomočnik, Kordina, ki je že več let pri nekem českem mojstru služil in so ga zaradi tega na sumu imeli, da s Čehi drži. Na čelo rogovilastim ljudskim učiteljem nemškega naroda postavil se je učitelj Hugon Lesk. Kordina, pameten mladeneč, videti, da pri godeih nič dobrega ne kaže, odpravi se kmalo iz Kukusa v družini še nekterih drugih proti kolo-dvoru, da se ob 8. uri odpelje v Kraljevi dvor. Komaj so prišli na kolodvoru v čakalnico, se že Leskova benda nemških učiteljev za njimi pridvi in zabavljati začne, da so Kraljevdvorski župan, potem Stuhlik in Lorene prave pokveke. Meščan Frieda zavrne Leska v nemškem jeziku, da naj molči in ne obrekuje poštenih ljudi. Lesk se pa ves divji vanj zapodi in ga po lici oplazi, rekoč: „Aha, tudi ti si Čeh!“ Druhal njegova to videti se tudi kar zviškoma vrže na Kraljevdvorce, ktere jame s palicami obdelovati in kričati: „Pobite jih, pse prokl... Kraljevdvorske!“ Ker je ravno prihajajoča lokomotiva žvižgala, hiteti jeli so napadeni Čehi venkaj, da bi se v vozove rešili; Lesk s svojo druhaljo pa za njimi in so jih pretepali, dokler so jih dosegali. Najbolj sta se pri tem pretepu odlikovala učitelj Lesk in gozdarski adjunkt Mallig. Ni ju bilo sram pretepati tudi dveh gospodičin iz Kraljevega dvora. Največ je pa ubogi Kordina skupil in pa Frieda, ki se je za župana potegnil. Ljutost Malligova je bila tolika, da je celó okno pri vozu razbil, kamor mu je bil Frieda všel in so mu stekleni drobei v obraz prileteli s tako silo, da so ga nevarno ranili. Kordini se je Lesk rotit pretepajoč ga: „Ti pes, če bi bil tukaj ostal nocoj, bi te bili ubili!“ Dogodba se je objavila e. kr. sodniji v Kraljevem dvoru, silovitega Malliga so pa orožniki vzeli. Kdo je toraj zatiran in kdo zatira?

Madjarski list „Egyetértés“ priznava, da je *hrvaški ban* veliko politično napako storil, ko je dal kameralne akte iz Zagreba v Budapešto prenesti; ta napaka bi se pa še zdatno povikšala, če bi se sedaj akti v Zagreb vrnili. Grof Hedervary naj se toraj zmiva, kolikor mu drago, svoje krivice vendar le ne bo mogel popraviti; kajti da bi Madjari sedaj akte zopet vrnili, na to pač misliti ni. „Nemzet“ zopet na vse usta zatrjuje, kako dobro srce da imajo Madjari za sosednje Hrvate in se nadja,

da boče na Hrvaškem kmalo drugo prepričanje na vrhuncu, kakor je današnje. Nam se zdi, da na tak način, kakor so Madjari sedaj začeli proti Hrvatom postopati, ne bodo nič opravili, kajti gotovo niso pričeli na pravem konci dela za sporazumljene, ko so se časnikarjev lotili. Državno pravdnistvo v Zagrebu prijelo je vredništvi „Pozorja“ in „Slobode“, ker ste baje neresnična poročila iz deželnega zbora med narod širili. Čudno je to, da bi oba lista, ki sicer ne hodita po eni poti, kajti „Pozor“ je glasilo Strossmayerjeve stranke, „Sloboda“ pa radikalne Starčevićeve, da bi toraj oba lista lažnjive poročila med narod širila. Najbrže boče res, kar sta pisala, pa je neljubo vladi in banu, in so ju zaradi tega prijeli. Kakor čujemo, so ju tudi že zopet izpustili, ker sta vso odgovornost na-se vzela.

Vsi tisti polki in batalijoni, ki so bili namenjeni letos *Bosno* in *Hercegovino* zameniti s kako drugo pokrajino v državi, ostanejo še doli in se ne bodo selili. 14 Lloydovih parnikov je menda najetih za prevoz turških vojakov iz Azije v Evropo.

Med *Avstrijo* in *Ogersko* se državniški posvetujejo o podlagi, na kateri se bo morala napraviti nova pogodba, če tudi so še daleč od tiste točke, na kateri se bodo zjedini. Nekoliko težkoče provzročevale bodo razne trgovinske zveze med avstro-ogersko državo in zunanjim svetom. Manj težave bo pa z novimi bankovci in sploh z bankinim vprašanjem. Ogerski pooblaščenec finančnega ministra je že izjavil na Dunaji, da se hočejo Madjari strogo tega držati, da bodo bankovci na eni strani imeli nemški na drugi pa madjarski tekst, prav nič pa ne bodo ugovarjali, če se okoli tistega v okvirji ali po vogalih med okraški pritaknejo izrazi veljave tudi v drugih jezikih, ki so v državi običajni; kajti tisti pridevki spadajo v področje banke, ktera bankovce izdaja in se ne bo ne legislativa in ne vlada za nje brigala. Poleg tega je pa v zasobnem razgovoru pooblaščenec tudi še izrekel svoje mnenje, da bi vrednostni papirji, kakor so ravno bankovci, ki se vedno bolj po svetu razširjajo, morali imeti svojo veljavo označeno v vseh svetovnih jezikih. Misel je pametna in zasluži, da bi se merodajni krogi ozirali na njo, ter jo s časoma vresničili. Ker smo že ravno pri tem, naj rečemo še eno. Zakaj pa bi se ne vpeljala po celem svetu jedna veljava za denar? Naj ga le vsaka država za-se kuje ali tiska s svojimi podobami, da se od drugih razloči, toda frank, ki bi ga Avstrija izdala naj bi bil v Ameriki ravno toliko vreden, kakor oni, ki bi prišel v Avstrijo iz Angleske, Nemške, laške, srbske ali švicarske denarne kovarne. Dalje bi se morala jednota določiti za denarno vrednost, ktero bi celi svet pripoznal za občno lastnino: Kakor imamo po celem svetu jednoten račun za čas, ravno tako bi ga lahko imeli za denar. To bi kupčijo zdatno olajšalo in zboljšalo, ker bi odpadli vsi odstotki, kateri se sedaj pri nadavku mnogokrat pogubé. Račun bi bil pa tudi mnogo pripravniji, ker odpadlo bi brez števila sitnosti in tudi prevar.

Vnanje države.

Po najnovejših sporočilih iz Kopenhagna je ruski car menda silno nevoljen na svojega stričnika, kneza Aleksandra bolgarskega, ter mu očita nehvaležnost. Proti *veliki Bolgariji* pa Rusija nima prav nič; le to ji ni všeč, da bi se taista napravila pod knezom Aleksandrom, temveč ima menda Rusija drugega vladarja za-njo v zatišji. Časnikarji mislijo, da bi to morda vojvoda Cumberlandski biti mogel, ktereja bi posebno Nemčija in Avstrija tople priporočili. Nemčija zato, da se ga domá znebi, Avstrija pa menda iz osebne prijaznosti. Če se pa stvar prav od blizu pregleda, bi bila pa

slepljenim, zato tudi pravi liberelec miluje ali če prilika nanese, zasramuje vse mračnjake. Ker se pa v časniku sem ter tje tudi taki, ki vse cerkvene naredbe prezirajo, imenujejo dobri kristjani, zato tudi liberelec, ako je ravno treba, pravi, da je dober kristjan.

Letos je prišla k meni neka protestantovska baroninja s hčerko, ter mi rekla, da misli njena hči vzeti v zakon katoličana ter me je vprašala, kake pogoje mora spolniti, da bi zaročence poročil katoliški duhoven. Odgororil sem ji: Iz tega bo težko kaj, ker je k temu neobhodno potreben pogoj, da nevesta obljubi, da bodo vsi otroci katoliško vzgojeni. A kaj mi je odgovorila mati? Pogledala je hčer in rekla: To možitve že ne bo nič oviralo; moji hčeri je vse eno, v kateri-koli veri bodo otroci odgojeni. Vidite gopsod vrednik, take so liberalne matere.

Obiskala me je letos tudi neka gospodična. Podala mi je vizitnico, rekoč: gospodična I. I. z Bavarskega; ker sem že štiri tedne v vašem kraju, zato si usojam tudi Vas obiskati. Djal sem jej: dobro došla, ako Bavarka, tedaj tudi dobra katoličanka. Ogovorila mi je: upam/saj. Povedala mi je, da se na Bačarskem kaj zelo z zgodovino pečajo in da je zgodovina tudi njen specijalni studium. Želela je tudi nekaj zgodovinskih podatkov od našega kraja. Povedal sem, kar sem vedel in pri neki stvari tudi

pristavil, da se to vidi tudi v naši cerkvi. Je že res, mi je odgovorila, saj mi je o tem pravila tudi moja sestra, ki je bila on dan v cerkvi; pojdem še jaz enkrat v cerkev. Znano Vam je, g. vrednik, da pri nas nimamo toliko cerkvá kot v Ljubljani, temuč le eno in ta dobra katoličanka niti te ene ni videla in obiskala v štirih tednih! Taki so dobri liberalni katoličani!

Židovski zagovorniki so pa res tiči, in liberalni čitatelji so pa seveda tudi.

Kitajske vraže. Te so židovsko-liberalnim zelo podobne. 21. septembra je imel v Salzburgu P. Ansgar, ki je že osem let kitajski misijonar, govor o Kitaju in o tamošnjih misijonih. Rekel je, da mislijo Kitajci, da je njih dežela središče celega svetá, da oni v duševnem oziru Evropece daleč presegajo in da te zategadel imenujejo „uboge pare“. Ko je Ansgarjev škof nekega Kitajca hotel podučiti o neumrljivosti duše in o dolžnosti za njeno zveličanje skrbeti, mu je pagan odgovoril, kje more še za dušo skrbeti, ko ima že zadosti skrbí za telo! Ako hoče priti na ono stran reke, mu je treba le enega čolna; ko bi imel pa dva čolna in bi djal eno nogo v ta čoln in drugo v onega, bil bi zgubljen. Ko bi tudi za dušo skrbel, bi bil v nevarnosti, da se telo prezgodaj ne končá.

Vražam so Kitajci — je rekel misijonar — strašno vdani. V mojem okraji je bila pred par leti

velika suša. V neki vasi so se ljudje k svojemu posebnemu deževnemu bogu večkrat zatekali. Ker pa niso bili uslišani, jim pride na misel, da je najbrže njih bog že prestar; zato so ga prekopicnili v vodo in si novega napravili. Nikjer na svetu ni toliko vraž, kot na Kitajskem. Po vsi deželi, posebno pa po mestih, je vedoževalcev toliko, da kar vse mrgoli.

Kmetske vraže. Da Vam te razjasnim, je dosti, da Vam navédem le en izgled. Pred nekaj leti je bil v Kamniškem okraji dobro znan zagovornik, ktereja so ljudje imenovali „ostriženca“. Bil je pameten in pobožen; nekdanje ob največji nevihti na Črnučah na cesti klečal in molil. Ako so prešiči krulili, je naredil, da niso več. Dajal je ljudem, pa le pametnim, papirčke, na katerih so bile molitve s križi zoper nevihto, človeško in živinsko bolezen. „Ostriženec“ prejšnji tekmeec in sedanji naslednik „sedmošolec“ pa pri ljudéh nima nič kaj kredita, ker preveč preklinja in popiva.

G. vrednik, opisal sem Vam razne vraže. Pričakujem, da bote o tem zanimivem poglavji večkrat pisali in da bote tudi meni odpisali, ktere vraže se Vam zdé bolj nedolžne, ali one, ki jih ima mračnjaško ljudstvo, ali one, ki jih ima z omiko se po-našajoča družba. Vaš odgovora pričakajoči

S—n.

vendar neumnost Cumberlandskega vojvoda v Bolgarijo siliti, ker ima svojo dedno pravo v Braunschweigu in morda še kje drugej, katero mu Bismarck sicer za sedaj odreka, ker se ga boji, toda pomisliti je treba, da Bismarck tudi ne bo sodnemu dnevu trobil in da se bodo z njegovo smrtjo razmere na Nemškem več ali manj spremenile. Dalje pa tudi jako dvomimo, da bi bil res Cumberland ruskemu caru bolj pri sreči, kakor pa njegov ljubljenelec, črnogorski zet Peter Karadjordjevič. Ta in nihče drug bo mož, ki se bo z rusko pomočjo vsedel na bolgarski prestol, če se bode moral res sedanjemu Aleksander z njega umakniti. Rusija se bo z njim dve h krati znebiti skušala in sicer Battenberga v Bolgariji in morda še celo Milana v Srbiji. Saj je znano, da Rusija Milanu ni nič kaj prijazna in da je skoraj polovica Srbije Karadjordjeviču bolj vdana, kakor pa Obrenoviču. Če so telegrami resnični, se je na bolgarsko-srbski meji že strastna agitacija pričela proti Milanu na korist Bolgarije. Da ruski car za nobenega veliko ne mara, ne za Milana in ne za Aleksandra, je jasno; iz srca je pa vdan Karadjordjeviču. Iz tega se sklepa, da mu bode tudi k prestolu pripomogel.

Balkansko vstajo bode menda najbolj čutila **Srbija**, ki je kar z viškoma v orožje smuknila in sedaj oborožena čaka, kaj bode velesile o Bolgariji vkrenile. Milan je mobilizacijo pričel na lastno odgovornost gledé zunanjih držav in mu jo je le srbski narod odobril, ker je mislil, da bodo si takoj v prvem trenutku, kdo zna, koliko sveta pridobili. Ko bodo pa Srbi videli in občutili, koliko zlata in srebra bodo zastonj izmetali, kajti vdariti si bodo javalne upali, tedaj jeli jim bodo lasje kviško stopati. Da se kaj zemlje pribori, mora mobilizacija dovršena biti, kar se pa zopet o srbski armadi še ne more trdit. Pomanjkljivost na vse strani kazati se bode jela, kakor hitro bodo vojaki nekaj časa v orožju. Pa naj bi že bilo, kakorkoli, če bi tudi le kaj prida zemlje imeli, za katero bi se z dobičkom lahko vojskovali, dobro vedo, da si jo priboré. Srbi se tudi tega nimajo nadjati v sedanjih okoliščinah. Do Niša je šlo vse dobro in tudi pravilno, kajti bili so še v domači deželi, kjer so jim šli ljudje na roko. Če se iz Niša obrnejo proti zapadu, kjer je del tiste zemlje, ki je grob njihove nekdanje slave — zgodovinsko Kosovo polje — nastane pač opravičeno vprašanje, kaj bodo rekli Avstriji, ki imajo nekaj Stare Srbije zasedene v Novem Pazaru? Če se obrnejo proti iztoku, ondi je bolgarska zemlja in bi jih Rusija lahko vprašala, česa tam iščejo. Ostala bi jim toraj pot odprta le še edino proti jugu, a tu bodo na Turke in Arnavte trčili. Ko bi bili dobro pripravljeni ter imeli dovolj vojske, bi se dalo tukaj še največ opraviti, a s temi močmi se tudi tukaj ni pravega vspeha nadjati. Srbija sicer ne obupa, če tudi je vsem, kralju kakor poslednjemu pešaku znano, da je položaj jako resoben. Po železnici drdri vsak dan po pet vojaških vlakov, vsi proti jugu. Vojaki so jako dobre volje in vsak dan po dovršenem opraviču „Kolo“ plešejo. Srbsko društvo rudečega križa podarilo je vso svojo gotovino državi, da se bode za vojake skrbelo v zdravstvenem oziru. Kakor je tudi za Sbrbe sploh veselo, bodo poslednjič vendar težko zadovoljni — z vspehom.

Srbija je v hitrici napravila novo železnico za silo, ki je 30 kilometrov dolga in je iz glavne proge izpeljana preke Leskoveca v južni Srbiji proti turški meji.

Ustanova velike Bolgarije napreduje. V Sofiji so neki napravili zemljevid bodoče velike Bolgarije, ki obsega sledeče pokrajine: Tracijo, iztočno Rumelijo, Bolgarijo, iztočno in južno Srbijo do reke Morave, in vso Staro Srbijo z današnjim okrajem Novopazarskim. Menda smemo brez greha dvomiti, da bi Bolgari vse to izvršili.

Rusija namerava baltiške svoje pokrajine porusiti. Ondi prebivajo namreč tri veče narodnosti, Čudi, Latovci in Litovci, ki so do sedaj po uradih svoj jezik vpeljan imeli. Rusija ga jim hoče odstraniti in nadomestiti z ruščino. Došla sta v tej zadevi dva telegrama iz Petrograda. Prvi od 6. oktobra pravi: „Državni svet bo še ta mesec vzel postavbo v pretres, ktera bode gosposki po baltiških pokrajinah strogo zapovedovala v uradu in v svojih sporočilih ruskim gosposkam se vedno le ruščine posluževati.“ Drugi telegram došel nam je 8. t. m. in pravi: „Ukaz, objavljen v „vladnem časniku“, zaukazuje oblastnikom, da se morajo v vseh treh baltiških pokrajinah pri uradnem poslovanju in dopisih izključljivo le ruščine posluževati. Le nekterim krajnim uradom dovoljuje se tudi nadalje nemščina, latovščina in estonsščina za domačo rabo pri uradovanju. Kakor je toraj iz tega razvidno, se državni svet ni ravno predolgo pečal z dotično postavbo, ker je bila tako hitro objavljena. Sicer pa na Ruskem ne poznajo dolgih debat, kedar je kake nove postave treba. Car, kot vrhovni vladar pravi: „sic volo, sic jubeo“ (tako hočem, tako zapovem) in postava je narejena.

Bodoča vsoda **Francoske države** določila se bo menda še le pri ožjih volitvah. Sedanjí poraz je republikancem nekoliko oči odprl, da sloga jači, nesloga tlači; za to so sklenili pri ožjih volitvah skupno postopati. Rochefort sam pravi, da bo vse moči zastavil za potrebno edinstvo med republikanci. Ravno tako, kakor zapodila se je orlu pušica

v srce, prenehal bo tudi gališki petelin kmalo peti. Poslednje besede so namenjene stranki monarhistkega lista „Gaulois“, ki je ob volitvah napravila pred uredništvom omenjenega lista veliko demonstracijo. Protidemonstracijo napravili so pa takoj na to delavci, kretajoč z razvitimi trobojnicami po mestu in zasramovajoč monarhijo. Ožjih volitev bo razun Pariza vseh skupaj 222, ki so razdeljene po 41 okrožjih, kjer so imeli do sedaj republikanci veliko večino nad monarhisti. V 9 okrožjih imajo pa monarhisti prav izvestno nado, da sijajno zmagajo. Ali bodo v omenjenih 41 okrajih tudi kaj opravili ali ne, je odvisno edino le od sloge ali nesloge med republikanci samimi. Sploh je po Francoskem misel utrjena, da so sedanjo državo oportunisti zavozili, ker niso imeli nobenega pravega cilja in nikake prave odločnosti. Dokler so bili zmerni republikanci na krmilu, se je republika bolje počutila.

Domače novice.

(Pogreb) gospé Terpinčeve včeraj popoldne je bil prav lep in velikansk ter se ga je na stotine ljudi vdeležilo. Sorodniki, znanci in prijatelji spremili so blago ranjco iz Fužin v stolno cerkev v Ljubljani in od tod k sv. Krištofu.

(Pet pismonošev) ima Ljubljanska pošta v najnovšem času več, kakor do slej in sicer dva za vožno blago, tri pa za pisma. Vsled te pomnožitve bodo stranke poprej dobile došlo blago, kakor se je to do sedaj godilo.

(O stavbinskih slogih) g. Flisa prihaja od vseh strani le ena kritika in ta je na vso moč pohvalna. Več o tej epohalni knjigi prinesli bomo v kratkem.

(Zgubljeni sin L. M.) se je že danes našel. Tičal je pri nekem posestniku v Hradeckijevem predmestju, ter mu opravljal majhna dela, dokler ga niso slučajno srečali znanci, ki so potem „zgrevanega“ grešnika domu privedli.

(Tatico,) ki je Nagodetu na Druškovičevem dvorišču na vozu spečemu žep prerežala in listnico s 75 goldinarji vzela, že imajo v osebi Marijo Trenta, ktero pri sodnji že dobro pozna.

(Vabilo k tomboli s petjem), ktera se bode vršila v Litiji v prostorih g. Al. Koblerja v prid naprave orgelj za tamošnjo cerkev sv. Nikolaja dne 11. oktobra t. l. ob 4. uri popoldne. Dobrodelni darovi se hvaležno sprejemajo. K obilni vdeležitvi vabi odbor.

(V Šmartnem pri Litiji) je dovoljena požarna bramba. Darovi se hvaležno sprejemajo v ta namen ter jih sprejema odbor požarne brambe.

(Sv. birma) se letos v Trstu ni mogla poleti deliti zaradi bolehnosti ondašnjega škofa, dr. Glavine. Ker se je višjemu pastirju zdravje zboljšalo, delila se bode sedaj meseca oktobra in sicer 18. t. m. v stolni cerkvi sv. Justa po velikem opraviču ob 10. uri. V farni stari cerkvi sv. Antona 20. in 22. dopoldne ob 11. uri; 25. v farni cerkvi sv. Jakoba ob 1/2 11. uri; pri Jezuitih 26. ob 11. uri in v novi cerkvi sv. Antona 27. t. m. tudi ob 11. uri.

(Duhovske spremembe v Goriški nadškofiji.) Preč g. Tomaž Čerin, prvostolni vikar v Gorici, imenovan je profesor pastirstva (pastorale) v knezo-nadškofijskem osrednjem semenišči v Gorici. — Č. g. Janez Grusovin, duhovni pomočnik v Romansu, delal je 6., 7. in 8. t. m. skušnjo za vsposobljenje v dosego samostalnih služeb v dušnem pastirstvu. — Č. g. Jožet Golob, vikar v Štanjelu, pojde kot tak v Podgoro. — Na njegovo mesto pride kot začasni vikar č. g. Jožef Gergolet, bivši vikar v Št. Martinu na Krasu. — Č. g. Blaž Banderl, vikar na Trnovem pri Kobaridu, pride kot tak v Vipolže. — Na njegovo mesto je imenovan č. g. Jurij Kokelj, vikar v Logé. — Č. g. Janez Murovec, kaplan v Kobaridu, pojde kot vikar v Logé. — Njegovo mesto dobi č. g. Anton Pipan, novomašnik. — Naslednji č. g. novomašniki imenovani so duhovni pomočniki: Alojzij Bratina pod Brdom, Jožef Fabijan v Ročini, Štefan Kodermac v Kanalu in Jožef Pavlica pri Sv. Roku. („Soča“).

(Vina) bo v Istri več, nego so ga pričakovali. Najbolj bodo blagoslova božjega deležni okraji: Poreč, Buje in Montana. Malo se ga bo pa dobilo okoli Kopra in Pirana.

(Trst in Loška železnica.) Za zgradbo železnice čez Ture zanimati jela se je razun že imenovanih pokrajin Solnograd, Koroška, Kranjska, Goriška in Trst tudi pokrajina Moravska in je v tej zadevi že vložila pri vladi prošnjo, da naj se pred

vsem skrbi za zgradbo železnice preko Turov do Trsta, po katerem potu se bode namreč Trst avstrijskemu zatišju (Česka, Morava, Šlezija) za celih 300 km. približal. Gledé na to se bo tudi Tržaška trgovina tem bolj razširila. To bi bila ena. Pa tudi od druge strani treba bo to vprašanje rešiti. Nemška si je vendar-le izvolila Trst za pričetek svoje pomorske vožnje v Aleksandrijo in se bo od Trsta pa do doma železnice posluževala za prevažanje blaga. Iz tega namena se bo menda tudi gradila okrajševalna proga Straubing-Mühldorf-Solnograd, po kateri se bo daljava med Trstom in Nemčijo zopet zdatno skrajšala. Da toraj Avstrija prevoz nemškega blaga za svojo oblast dobi ter kaj dobička od tega ima, je dolžnost njena železniške proge tako skrajšati, da se kupčija tudi drugih železnice posluževati ne bode mogla, kakor avstrijskih. Nemčija se bo izvestno tiste proge posluževala, ktera ji bo najprej blago iz Nemškega na Tržaško skladišče postavila. Oglejmo si te proge nekaj bližje: Tri imamo do sedaj, po katerih se bo iz Straubinga blago lahko v Trst, oziroma Aleksandrijo pošiljalo in to po progah Straubing-Genua, Straubing-Benetke in Straubing-Trst. Proga Straubing-Genua je dolga 820 kilometrov, Straubing-Benetke 620 km. in Straubing-Trst, kakor je sedaj zveza 800. Če se pa zgradi proga Straubing-Solnograd-Ture-planine-Trst, bi merila iz Straubinga v Trst preko Predila le 460 in preko Solnograda po Turih pa celo le 430 kilometrov. Daljava se bode toraj malo manj kot za polovico skrajšala. Da se bodo Nemci potem le te proge posluževali, naj jih že kdo vabi ali ne, je pač očitno, ker bo skoraj na polovico krajša, toraj tudi najhitrejša in najcenejša. Upanje je toraj opravičeno, da se bode sedaj Turska in z njo vred Loška železnica dovolila. Kaj bode pa potem z Dolenjsko? Naj bi bila pač že do delana!

(Več učiteljskih mest) razpisanih je v Bosni in Hercegovini po 500 goldinarjev letne plače, prosto stanovanje, vrt in deset metriških sežnjev drv. Prošnje do 20. oktobra deželni vladi v Sarajevu. Prosilci morajo znati hrvatski ali srbski jezik.

(Poštni debit) odtegnil so je sledečim časnikom za dežele v Dunajskem državnem zboru zastopane: „Beogradskemu Dnevniku“ in „Novemu Beogradskemu Dnevniku“, obema izhajajočima v Beogradu; „Srbobranu“, izhajajočemu v Zagrebu, in „Zlatiboru“, izhajajočemu v Užici na Srbskem.

Razne reči.

— „Hlas“, katoliško-političen list za Čehoslovane po Moravskem, postal je dnevnik! Z veliko radostjo pozdravljamo to premembo njegovo, kajti tudi med Čehoslovani po Moravskem čutila se je od dne do dne bolj živo potreba po katoliškem dnevniku.

— Na Tirolskem so bile tudi letos povodnji, marsiktera dolina je bila poplavljená; najhuje pa je bilo po dolinah, ktere pretaka reka Adiza (Etsch), ljudje po teh krajih se ne morejo opomoči, da bi pozabili in poravnali nepopisljivo škodo leta 1882. — Vendar tako hudo ni bilo, kakor l. 1882; vode so vršale, strah in groza napravljale prebivalcem, a zgradbe so veče škode obvarovale. V Brikenu, kjer se stekati reki Eisak in Rienz, je bila voda tolikanj visoka, kakor l. 1882, a jezovi so odvrnili večo nevarnost. — Brez daljne škode valil se je Eisak proti Boenu, kjer se izliva v Adizo. — Ta reka je bila le za 12 cm. nižja od l. 1882. Preplavljene so bile vasi: Ferlan, Branzoll, Auer in Salurn. V naslednjem kraju so se ljudje v čolnih vozili, da bi turšico spravili s polja. Pri Salurnu je bil nasip za železnico razdejan in na 100 metrov predrt, vlaki hodijo le do Neumarkta, kjer je nasip pretrgan do Salurna, od Salurna dalje zopet do Tridenta. Pred 14 dnevi bode javalne presledek dodelan. V Tridentu je bila voda po kletih. Sicer so v porečju reke Adize prizadete bile doline: Fleims, Ulten in Passeier. — Pri Salurnu in Neumarktu, kjer se jezika ločita, so vsikdar povodnji prav pogubonosne, in treba je zdatne pomoči, da se ohranijo ubogi ljudje. Cesarjev dar so ljudje prav hvaležno sprejeli. — Kar se pa more spoznati, je to: ogromni stroški za vravnavo vod niso bili zavrženi, marveč skušnja uči, da se mora po tej poti napredovati, da se obvarujejo doline pred razdejanjem. — Nesreča ljudem oči odpira.

Telegrami.

Atene, 10. okt. Zastopniki velesil so vnovič posamič svarili Grško, da naj pametna bo. Turški poslanec je zahteval pojasnilo, zakaj da se ob državni meji zbira vojska in je pristavil, da bo tudi Turčija

svoje ljudi na mejo postavila, ako bodo Grki svoje moči še nadalje kopičili. Ministerski ukaz določuje skoraj vsem polkom posadke po mestih ob meji ležečih.

Rim, 9. oktobra. V pokrajini Palermo zbolelo je 118 ljudi za kolero, pomrlo pa 69, od teh pripadajo na mesto 103 bolniki in 50 mrličev.

Umrli so:

6. okt. Marija pl. Herrisch, uradnikova soproga, 77 let, Krakovski nasip št. 18, otrpjenje srca.

7. okt. Marija Malinofski, uradnega sluge vdova, 71 let, Salendrove ulice št. 6, jetika.

Tuji ci.

8. oktobra.

Pri **Maliču**: Emil Kirehhoft, trg. pot., z Dunaja. — Frane Uher, e. k. dvorni svetnik, s soprogo, iz Trsta. — pl. Garzarolli, zasebnik, iz Razdrtega.

Pri **Slonu**: R. Riekl, trgovec, iz Bremena. — Dr. Maschke, odvetnik, z družino, z Dunaja. — Stockhauer in Hass, trg. pot., z Dunaja. — Ljudevit Glück, trg. pot., iz Prage. — Karl Merker, trgovec, iz Klösterla. — Janez Šure, trgovec, iz Novomesta. — Ljudevit Golia, e. k. okr. sodnik, iz Trebnja. — Julija Mayer, soproga e. k. okr. zdravnika, iz Planine. — P. Trišč, trgovec s sestro, iz Kostanjevice.

Pri **Tavčarji**: K. Klokss, trgovec, z Dunaja. — Janez Seagnetti, zasebnik, iz Grada.

Pri **Bavarskem dvoru**: Josipina Cetni, zasebnica, s hčerjo, z Dunaja. — Janez Entschitsch, strojar, iz Leimnitz. — Josip Nemarvič, zasebnik, iz Opatije.

Pri **Južnem kolodvoru**: Jakob Ross, zasebnik, iz Zagreba. — Jan. Pogačnik, krčmar, iz Podnarta. — Marija Kogoj, kuharica, iz Bohinja.

Pri **Avstrijskem caru**: Frane Eržen, vpok. sluga, iz Ljubljane.

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

10. oktobra.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	81 gl. 30 kr.
Sreberna " 5% " 100 " (s 16% davka)	82 " 30 "
4% avstr. zlata renta, davka prosta	108 " 80 "
Papirna renta, davka prosta	98 " 65 "
Akcije avstr.-ogerske banke	854 " — "
Kreditne akcije	280 " 20 "
London	125 " 90 "
Srebro	— " — "
Francoski napoleond.	10 " 01 1/2 "
Ces. cekini	5 " 99 "
Nemške marke	61 " 95 "

Podpisani priporoča svojo zalogo

bruseljskih klobukov

in drugih stvari p. n. občinstvu, kakor

vsakovrstne klobuke za gospode

posebno pa: **suknene klobuke** (Lodenhüte) v raznih barvah, kakor svetlo- ali temnozeleni, svetlo- ali temnosive, svetlo- ali temnozeleni itd., po 2 gld. 20 kr.; **trde klobuke**, najnovejši izdelek, ružave ali črne, dobro blago, po 1 gl. 80 kr., najboljši po 2 gl. 20 kr.; **svilnate cilindre**, najfinjša roba in najlepši izdelek, po 4 gld. 50 kr.; **klobuke za dečke** po 1 gld. do 1 gld. 50 kr.; dalje

srajce za gospode, spodnje hlače, vratnike, kravate

(1) itd. itd. itd.

Z odličnim spoštovanjem

IVAN SOKLIČ

v Ljubljani, Gledališne ulice št. 4.

Naročila s poštanim povzajem se točno izvršujejo.

Št. 15.900

Natečaj.

(2)

Na tukajšni c. kr. veliki realki izpraznjeno je mesto **šolskega sluge ob jednom laboranta**, s katerim mestom je spojena letna plača 350 gld. in stanarina letnih 80 gld.

Služba podeli se za jedno leto provizorično, po jednoletnem marljivem in točnem poslovanji pa stalno.

Za to mesto razpisuje se natečaj do

31. oktobra t. l.

Prosileci naj svoje prošnje z dokazili o dosedanjem poslovanji, telesnem zdravju, znanji slovenskega in nemškega jezika v besedi in pismu vložijo do zgoraj določenega dneva pri podpisnem magistratu.

Mestni magistrat Ljubljanski

dné 30. septembra 1885.

Župana namestnik: Vončina.

Zahvala in priporočilo.

Zahvaljujoč se za mnogostransko zaupanje mojim častitim kupovalcem in naročevalcem izmed mestjanstva in velečastite duhovščine, si usojam naznanjati, da imam za

zimsko sezono

v zalogi najboljše angleško, francosko in moravsko blago in se priporočam tedaj velečastitemu p. n. občinstvu za narejanje oblek po najmodernejšem kroji z zagotovilom jako reelne in kolikor mogoče cene postrzebe.

Z velespoštovanjem

F. CASSERMANN,

v Ljubljani, Gledališne ulice št. 6. v Pauschi-novi hiši.

LEOPOLD TRATNIK,

poprej

Matej Schreiner,
izdelovalec cerkvenega orodja
in posode,
v Ljubljani,

Sv. Petra cesta šte. 27.

Prečastiti duhovščini in p. n. gospodom cerkvenim predstojnikom priporoča svojo že staro, daleč okolo dobro poznano

delavnico cerkvenega orodja.

Zdaj izdeluje se vse prav lepo in močno, po novih obrisih in modelih; vse orodje bode izdelano v zlogih primerno cerkvam, n. pr. gotičnem, romanskem itd.; tudi imam v zalogi več reči izdelanih, kot monštrance, kelihe, lampe, križe za bandera in altarje, svečnike mnogovrstne velikosti, dobro posrebrene, tudi izdelujem rumene, kakoršne kdo želi; staro cerkveno orodje bode na novo pozlateno in posrebreno; strelovski, ker morajo večkrat pozlateni biti, se v ognju pozlaté.

Priporočam tudi svojo

ново napravo za posrebovanje.

Sprejemajo se vsakojake kovine za posrebovanje, pozlačenje, ponikljevanje, pobakrenje itd. Zlince, noži in vilice iz kitajskega srebra posrebrujejo se pri meni vstrajno in dobro. Srebrne reči osnažim, da so kakor nove.

Poprave v stroko spadajoče izvršujem točno in jake poceni.

Ponikljevanje se posebno priporoča pri železu in jeklu, kterega se potem ne prijema rja in prav lepo izgleda.

Naročena dela izvršujejo se v vsakršnem zlogu natančno po nakazanem obrisu točno in kar mogoče po nizki ceni.

Za dobro pozlatenje in srebrjenje je garantirano. (10)

A. OREHEK,

krojač civilne in vojaške oprave
v Ljubljani,

na kongresnem trgu hiš. šte. 14

(nasproti nunski cerkvi),

(7)

priporoča svojo dobro izbrano

zalogo blaga za gospode

po najnižjih cenah.

On je pripravljen p. n. gospodom naročnikom uzore ali oblike na dom pošiljati, da si po želji izberó. — 20% ceneje kakor drugod izdeluje vsakovrstno obleko po izvolji in okusu častitih p. n. naročnikov; podpisani sprejemlje tudi sukno v izdelovanje oblek in se priporoča prav mnogobrojnim naročbam.

Obenem se spoštljivo priporoča prečst. duhovščini za izdelovanje duhovskih talarjev od navadnih do najboljših.

Lekarna Trnkóczy-ja,

zraven rotovža v Ljubljani,

priporoča in razpošilja s poštanim povzajem

Marijaceljske kapljice

za želodec,

**MARIA-ZELLER
TROPFEN**
NUR ECHT BEI
APOTHEKER TRNKOCZY
LAIBACH 1 STÜCK 20.

kterim se ima na tisoče ljudi zahvaliti za zdravje. imajo izvrsten uspeh pri vseh boleznih v želodecu in so neprekosljivo sredstvo zoper: mankanje slasti pri jedi, slab želodec, urak, vetrove, koliko, zlatenico, bljuvanje, glavoból, krč v želodecu, bitje srea, zabasavanje, gliste, bolezni na vrane, na jetrih in zoper zlato žilo. 1 steklenica velja 20 kr., 1 tucat 2 gl., 5 tucatov samo 8 gold.

Svarilo! Opozarjamo, da se tiste istiute **Marijaceljske kapljice** dobivajo samo v lekarni pri **Samorogu** zraven rotovža na Mestnem trgu

v Ljubljani pri U. pl. Trnkóczy-ju. Razpošiljava se le jeden tucat.

Cvet zoper trganje

po dr. Maliču,

je odločno najboljšo zdravilo zoper protin ter revmatizem, trganje po udih, bolečine v križi ter žvečih, oteklino, otrpnele ude in kite itd., malo časa čé se rabi, pa mine popolnem trganje, kar dokazuje obilno zahval. Zahteva naj se samo **„ecetu zoper trganje po dr. Maliču“** z zraven stoječim znamenjem; 1 stekl. 50 kr.

Zahvala.

Gospodu Trnkóczyju, lekarju v Ljubljani.

Moja mati so na protinski bolezní na nogi silno trpeli in razna domača zdravila brezuspešno rabili. Ko je pa bolezen čedalje hujša prihajala in vže več dni niso mogli stopiti na nogo, spomnim se na **Vaš dr. Maličev protinski cvet** za 50 kr. ter si ga nemudoma naročim. In res, imel je čudovit uspeh, da so se po kratki rabi tega zdravila oprostili mučnih bolečin. S popolnim prepričanjem priznavam toraj **dr. Maličev protinski cvet** kot izvrstno zdravilo in ga vsakemu bolniku v jednaki bolezni priporočam. Vaši blagorodnosti pa izrekam najprisrčnišo zahvalo, z vsem spoštovanjem vdani

Frane Jug,

(16) posestnik v Šmarji p. Celji.

Planinski želiščni sirop kranjski,

izboren zoper kašelj, hripavost, vratoból, prsne in pljučne bolečine; 1 stekl. 56 kr. Koristnejši nego vsi v trgovini se nahajajoči soki in siropi.

Pomuhljevo (Dorsch)

najboljše vrste, izborno zoper brumore, pljučnico, kožne izpuške in bezgavne oteklino. 1 stekl. 60 kr.

Salicilna ustna voda,

aromatična, vpliva oživljajoče, zapreči pokončanje zob in odpravi slab duh iz ust. 1 steklenica 50 kr.

Kričistilne kroglice,

e. k. priv.,

ne smeje bi se v nijednem gospodinjstvu pogrešati in so se vže tisočkrat sijajno osvedočile pri zabasanji človeškega telesa, glavobólu, otrpjenih udih, skazenem želodecu, jetrnih in obistnih boleznih, v škatljah á 21 kr.; jeden zavoj s 6 škatljami 1 gld. 5 kr. Razpošiljava se s pošto najmanj jeden zavoj.

Izvrstna homeopatična zdravila se pri nas zmirom frišne dobivajo.

Naročila z dežele izvrše se takoj

v lekarni Trnkóczy-ja

zraven rotovža v Ljubljani.

V Katoliški Bukvarni v Ljubljani se dobiva nova knjiga:

STAVBINSKI SLOGI,

ZLASTI KRŠČANSKI,

NJIH RAZVOJ IN KRATKA ZGODOVINA,

Z DODATKOM

O ZIDANJI IN POPRAVLJANJI CERKVA.

(3)

V tekstu 145 slik in 40 tabel s 305 slikami.

Spisal

J. FLIS,

špiritual v knezo-škof. duhovenskem semenišči.

Vsa knjiga obsega 33 pól v četvorki in velja 6 gld. 50 kr.